

Sygn. akt

III AUa 47/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **10 kwietnia 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Marta Pańczyk-Kujawska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **10 kwietnia 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **B. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od pkt I wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **23 października 2012 r.** sygn. akt **IV U 1717/11**

I. **o d d a l a apelację,**

II. **z a s ą d z a od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. na rzecz wnioskodawcy B. K. kwotę 245,37 zł (słownie: dwieście czterdzieści pięć 37/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt III AUa 47/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzją wydaną 24 sierpnia 2011 r. odmówił B. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Na uzasadnienie tak określonego stanowiska, podał że wnioskodawca na datę 1 stycznia 1999 r. nie wykazał 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a to w związku z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zmianami) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zmianami). Zakład nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu od 1 września 1975 r. do 16 października 1993 r., w którym to wnioskodawca był zatrudniony w (...) SA w S., bowiem w ocenie ZUS z dokumentacji nie wynika, by wykonywał pracę mechanika stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych.

W odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie B. K. naprowadził, że decyzja organu rentowego jest nietrafna i wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do dochodzonego świadczenia. W uzasadnieniu podniósł, że w kwestionowanym przez ZUS okresie wykonywał zawód montera – mechanika silników spalinowych oraz montera mechanika silników spalinowych i pojazdów drogowych, który w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w kanałach remontowych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie w uzasadnieniu podając tę samą argumentację, która legła u podstaw zaskarżonej decyzji, dodatkowo wskazując, że praca odwołującego polegała na częstych wyjazdach w teren.

Rozpoznając odwołanie Sąd I instancji wyrokiem wydanym 23 października 2012 r. w punkcie I zmienił kwestionowaną decyzję, poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do dochodzonej emerytury, począwszy od 26 lipca 2011 r., w punkcie II zasądził od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. na rzecz B. K. kwotę 654,20 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zaś w punkcie III stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego w kwestii nie ustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej w zakresie uprawnień wnioskodawcy do świadczenia emerytalnego.

Sąd wskazał w pierwszej kolejności na niesporne okoliczności w sprawie tj. wiek wnioskodawcy i datę podjęcia przezeń zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w S.. Sąd ustalił, że z dniem 1 września 1975 r. B. K. został mechanikiem w Dziale (...). Do jego obowiązków należało wykonywanie napraw gwarancyjnych autobusów produkowanych w Fabryce w hali naprawczej, bądź na terenie całej Polski u klientów zakładu. Mechanicy tej fabryki pracowali w równych częściach czasu pracy w zakładzie i w terenie. Na terenie zakładu pracy znajdowały się początkowo dwa stanowiska pracy w istniejących kanałach, w miarę upływu czasu takich stanowisk przybywało i zakład dysponował sześcioma kanałami remontowymi i jednym diagnostycznym, nadto niekiedy pojazdy naprawiano na zewnątrz hali, a także istniała zwyżka hydrauliczna do podnoszenia lżejszych pojazdów. W trakcie wyjazdów w teren, przeważnie w zespołach dwuosobowych, mechanicy dokonywali napraw gwarancyjnych w Polsce. Przeciętnie taki wyjazd trwał 4-5 dni, a klientami były(...) (...) i inne firmy posiadające własne kanały remontowe w których dokonywano napraw. W przypadku klientów nie posiadających własnych kanałów remontowych zakład pracy organizował dostęp do najbliższej placówki z takim wyposażeniem. Praca mechaników, wg ustaleń Sadu I instancji, dotyczyła głównie zawieszek jezdnych autobusów, napraw skrzyń biegów, silników i pneumatyki. Wszystkie te prace wymagały dostępu do pojazdu z kanału remontowego. Tylko nieliczne prace, nie zajmujące wiele czasu można było wykonać poza kanałem remontowym, bowiem mechanicy zatrudnieni w Dziale(...) nie dokonywali napraw podzespołów, lecz demontowali zepsute części i montowali nowe, co w większości wypadków wymagało kanału remontowego. Sąd ustalił, że wnioskodawca pracował jako mechanik do końca swojego zatrudnienia w tym zakładzie pracy tj. do 16 października 1993 r. Jednocześnie wskazał szczegółowo na okresy delegacji odwołującego do działu (...), działu (...), działu (...) oraz działu (...), a także na jego okres pracy na budowie eksportowej w trakcie których wnioskodawca bezspornie nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt ZUS, akt osobowych wnioskodawcy, zeznań świadków oraz odwołującego. Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków w zakresie w którym wskazali na charakter zatrudnienia wnioskodawcy w spornym okresie i wykonywane przez niego obowiązki pracownicze, bowiem byli jego długoletnimi współpracownikami ich zeznania były zbieżne, jednoznaczne i korespondują z dokumentacją załączoną w aktach osobowych.

Dokonując oceny prawnej sprawy Sąd przywołał art. 184 i art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 3 i 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i wskazał, że sporne jest legitymowanie się przez wnioskodawcę 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych przed 1 stycznia 1999 r. W ocenie Sądu Okręgowego poczynione ustalenia faktyczne, pozwalają uznać że w trakcie zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w S. od 1 września 1975 r. do 16 października 1993 r. – z wyłączeniem okresów delegowania do innych wydziałów i pracy na budowie eksportowej – wnioskodawca wykonywał pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku mechanika w kanałach remontowych tj. na stanowisku wskazanym w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., w dziale XIV pod poz. 16, a także w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. Ministerstwa Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 1985 r., nr 1-3, poz. 1) – dział XIV, poz. 16, pkt 1. Tym samym zdaniem Sądu Okręgowego wnioskodawca legitymuje się 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, co uzasadniało zmianę zaskarżonej decyzji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył pozwany organ rentowy, który zarzucając:

- naruszenie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz art. 233 kpc, poprzez błędne ich zastosowanie oraz przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów,
- naruszenie przepisów prawa procesowego skutkujące zasądzeniem od strony pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w zawyżonej wysokości, bez uwzględnienia okoliczności sprawy,

wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Apelujący wniósł także o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu organizacji i zarządzania przemysłem na okoliczność ustalenia czy wnioskodawca rzeczywiście stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w spornym okresie prace w szczególnych warunkach. W ocenie apelującego charakter sprawy wymaga zakresu wiedzy specjalistycznej, co uniemożliwia Sądowi poprawne dokonanie ustaleń faktycznych bez odwołania się do opinii biegłego stosownej specjalności. Skarżący przywołał opinie biegłych sądowych wydane w jego ocenie w analogicznych sprawach, wskazując że biegli uznali w nich, że praca mechanika samochodowego jest wykonywana nie tylko w kanale ale również na poziomie zero czy w kabinie samochodu, a prace wykonywane w kabinie zamykają się maksymalnie w 40% ogólnego czasu pracy.

W odpowiedzi na apelację sporządzonej w imieniu wnioskodawcy przez jego pełnomocnika, wniesiono o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanego organu rentowego jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu, bowiem wyrok Sądu Okręgowego jest – w ocenie tut. Sądu - wyrokiem trafnym i odpowiadającym prawu, zaś w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie występują jakiegokolwiek przesłanki zaskarżenia mogące wyrok ten wzruszyć, w szczególności te, które Sąd II instancji ma na uwadze z urzędu (art. 378 § 1 kpc).

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne jak i prawne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je jako swoje. Przeprowadził on bowiem wnikliwe, wyczerpujące postępowanie dowodowe, które pozwoliło na

uznanie, że wnioskodawca w trakcie zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w S. na stanowiskach montera – mechanika silników spalinowych oraz montera – mechanika silników spalinowych i pojazdów drogowych wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Sąd przeprowadził dowody z przesłuchania czterech świadków, współpracowników wnioskodawcy w spornym okresie. Dowód ten został przeprowadzony w sposób wnikliwy i staranny, zeznania świadków są obszerne, strony zadawały im pytania na które świadkowie udzielili wyczerpujących odpowiedzi. Ich zeznania były spójne, korespondowały wzajemnie jak i z dokumentacją dotyczącą tego okresu pracy wnioskodawcy jak i ze świadectwem pracy w warunkach szczególnych przedłożonym przez ubezpieczonego. Wobec powyższego brak jest podstaw do podważenia ustalenia Sądu Okręgowego o legitymowaniu się przez wnioskodawcę okresem pracy w warunkach szczególnych wynoszącym po odliczeniu okresów delegowania do innych wydziałów oraz pracy na budowie eksportowej 17 lat, 6 miesięcy i 29 dni.

Odnosząc się do treści apelacji stwierdzić wypadnie, że sprowadza się ona do kwestionowania możliwości poczynienia wiarygodnych ustaleń stanu faktycznego przez Sąd I instancji bez przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Przypomnieć wypadnie, że tego rodzaju wniosek został zgłoszony w postępowaniu pierwszo instancyjnym na ostatniej rozprawie 9 października ubiegłego roku, a jego powielenie nastąpiło w apelacji. W tym miejscu przyjdzie stwierdzić, że konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych zachodzi, gdy do rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości specjalne, a w przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie zachodzi. Zebrane w sprawie dokumenty jednoznacznie wskazują, że wnioskodawca w uznanym przez Sąd Okręgowy za pracę w warunkach szczególnych okresie zajmował dwa stanowiska: montera – mechanika silników spalinowych oraz montera – mechanika silników spalinowych i pojazdów drogowych. Zeznania świadków potwierdzają, że pracując na tych stanowiskach wnioskodawca wykonywał pracę mechanika w kanałach remontowych. Ustalenie dokładnie jaką część czasu pracy wykonywał w kanale remontowym nie jest konieczne dla ustalenia charakteru jego pracy. Praca mechanika w kanale remontowym przy naprawie pojazdów mechanicznych nie polega jak zdaje się to sugerować organ rentowy na stałym przebywaniu w kanale remontowym, a jedynie na wykonywaniu stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac mechanika w takim kanale. Wnioskodawca naprawiał ciężkie pojazdy w ramach napraw gwarancyjnych i do ich dokonywania konieczne było korzystanie z kanału remontowego. Okoliczność, że część czynności - związanych z podstawową pracą – wymagało opuszczenia przezeń kanału remontowego nie podważa zasadniczego w sprawie ustalenia, że jego pracę należy uznać za pracę mechanika w kanale remontowym. Wskazywanie przez pozwanego na częste wyjazdy wnioskodawcy także nie może odnieść pożądanego skutku, bowiem jak wynika z ustalonego przez Sąd Okręgowy stanu faktycznego, odwołujący wykonywał w ich trakcie taką samą pracę jak w macierzystym zakładzie pracy tj. mechanika w kanałach remontowych. Powołanie się przez Zakład na opinie biegłych sądowych sporządzone w innych sprawach nie może mieć wpływu na ocenę materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie, bowiem zostały one sporządzone w odmiennych stanach faktycznych i ich wnioski nie mogą mieć przełożenia na sprawę z wniosku B. K.. Podkreślić należy także, że sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony, tak długo aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (vide – wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2005 r. o sygn. akt II UK 103/04, LEX nr 602702; wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 16 stycznia 2013 r. o sygn. akt III AUa 1017/12, LEX nr 1264427).

W tym stanie rzeczy apelacją jako nieuzasadnioną podlegała oddaleniu stosownie do dyspozycji art. 385 kpc.

Rozstrzygnięcie w zakresie punktu II wyroku uzasadnia art. 98 § 1 i 3 kpc oraz § 12 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłaty za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zmianami).

Zarządzenie:

(...)

-(...)